

Збаразька централізована бібліотечна система
Методично – бібліографічний відділ

*Серія: «Широкий світ
малої батьківщини»*

Село - душевний спокій мій на Україні дорогій

З історії населеного пункту Збаражчини с. Вищі Луб'янки

*м. Збараж
2013*

*Обряди, мову, звичаї
Ти бережеш, село.
На радість друзям
Вітнюєш,
І ворогам на зло...*

Ідуть роки, проходить життя, підрастають нові покоління, які творять і творитимуть майбутнє краю, неньки-України.

Однією з характерних рис життя сучасного суспільства є звернення до своїх коренів, інтерес до вивчення історії рідного краю. Відомо, що вивчення історії кожного народу починається з вивчення історії свого роду, оселі, вулиці, села чи міста. В кожного з нас є на землі такі куточки, куди і в дні радості, і в дні смутку тягнешся за краплиною цілющої води з рідного джерела, за силою з батьківської оселі.

При написанні історії взято факти із розповідей односельчан, використано матеріали з книг, енциклопедій краєзнавчого характеру.

Автор висловлює щиру подяку за допомогу в підготовці окремих матеріалів союзянок с. Вищі Луб'янки О.М.Левчук, Л.І. Бедрій, Г.Я. Наконечна.

Пошуково-дослідницька робота:

Марії Козак, завідувачки бібліотеки-філії села Вищі Луб'янки.

Редактори:

Т. Кульпа, завідувачка методично-бібліографічного відділу ЦБС,
В.Радовська, провідний методист
методично-бібліографічного відділу

Комп'ютерний набір:

Г. Бондар, В. Радовська

Відповідальна за випуск:

О. Бойко, директор ЦБС.

М. Рильський

Село Вищі Луб'янки має свою багату і давню історію. Воно багате своїм історичним минулим і прекрасне сьогоденням. Без минулого немає майбутнього. І тому ми сьогодні хочемо познайомити всіх, хто буде читати цю книжечку, лише із однією із сторінок книги життя нашого села, а саме із громадською жіночою організацією «Союзом Українок».

У «Союзу Українок» більш як вісімдесятирічна історія. У 1938 році польський уряд ліквідував осередок Союзу Українок за те, що вони проводили збори, присвячені річниці проголошення самостійності України та річниці битви під Крутами. Але у селі Вищі Луб'янки осередок діяв ще і у 1939 році. Ці прості жіночки, які мали лише початкову освіту, гаряче вболівали за оновлення і очищення життя, за відновлення і пропагування національних традицій, християнської моралі. Вони сіяли у людські серця зерна любові до свого краю, до України, до Бога і до людини.

Подивіться на цю світлину. Стільки зосередженості, рішучості, людської гідності випромінюють очі цих жінок. Прекрасні національні строї, що вражають своїм багатством і урочистістю. Здається, що ніби після важкої селянської праці зійшлися і сіли на хвилину у задумі ці жінки.

Союз Українок села Вищі Луб'янки (04. 07. 1939 р.)

1. Мороз Михайлина
2. Яструбецька Юлія
3. Тарашук Марія (*Канада*)
4. Яремишин Євхимія
5. Перчишин Марія (*померла*)

6. Яремишин Марія
7. Мулик Марія *(голова СУ, померла)*
8. Яструбецька Варвара
9. Кірик Марія *(організувала СУ у селі)*
10. Гаврилук Ганна *(померла)*
11. Чепіль Євгенія *(померла)*
12. Моргун Євдокія
13. Бочар Євгенія
14. Цісецька Євгенія *(померла)*
15. Амрожа Євгенія
16. Мороз Анна *(померла)*
17. Борщ Євгенія *(померла)*
18. Козак Анна *(померла)*
19. Смолій Анна *(померла)*
20. Вогинець Анна *(померла)*
21. Кошіль Антоніна *(померла)*
22. Галешук Марія *(померла)*
23. Верещак Анастасія *(померла)*
24. Бочар Ганна
25. Качаговська Євгенія
26. Чепіль Михайлина *(померла)*
27. Кошіль Марія
28. Мізюк Марія *(померла)*
29. Бочар Марія
30. Бочар Марія *(померла)*
31. Бочар Катерина
32. Парій Євгенія *(померла)*
33. Штокайло Ксенія *(померла)*

Після того, як у наш край прийшли «червонозоряні брати», осередок було ліквідовано. І тільки у 1991 році осередок Союзу Українок відновив свою роботу. Головою осередку було обрано О.М. Левчук. З яким запалом взялись союзанки за роботу, скільки добрих справ було ними зроблено. У цій книжечці ви дізнаєтесь про всі добрі справи союзанок із Вищих Луб'янок, прочитаєте їхні спогади, вірші. Бо все, що робилось, робиться і буде робитись на розбудову

нашої держави, на оновлення і очищення нашого життя має право на визнання і на пам'ять.

Г. Наконечна

Союзу Українок присвячується

І дівчина чорнобрива, й мати біля сина –
Українська це родина, гарна, як калина.
Чи у полі, чи у школі, чи у небі синім –
Всюди нас оберігають наші берегині.
Де б не була українка – Дзвінка, Роксолана –
Там прекрасна пісня лине і радість весняна.
Як троянда розквітає пишна її врода,
Вона гордість, честь і розум нашого народу.
Здивувалася Європа: «Що за дивне диво?»
Знов «Союзи Українок» розквітли грайливо –
Славні жінки і дівчата, мужні і свідомі –
Щоби згода панувала у нашому домі.
Щоб культура розквітала щедро і багато,
Щоби знову поверталось довгождане свято.
Щоби слово наше рідне заясніло чаром,
Щоб дитя мале не стало новим яничаром,
Щоб ніколи не згасали у небі зірниці,
Щоби люди пили воду з чистої криниці.
Щоби вільна батьківщина не стала вдовою,
Щоби душі освятились правдою живою,
Щоб людина була щасна, щедра і багата,
Щоб сльозами не втиралась Україна-мати,
Щоб життя було квітучим, як зелен барвінок,
Торжествує понад світом Союз Українок.

Григорій Романець

м. Хоростків

Духовне відродження України

*Левчук О. М., голова СУ
1991-1997 рр.*

Українська жінка протягом усіх віків була берегинею домашнього вогнища, зберігала звичаї предків, національну мову, мораль, етику, освіту, культуру, брала участь у змаганнях за високі ідеали державності України.

У сплеску духовного відродження на Україні 1989 року відновився Союз Українок.

У Збаражі перша конференція СУ відбулася 23 жовтня 1990 р. У її роботі взяли участь жінки із Вищих Луб'янок: Ольга Гевко, Мирослава Левчук, Марія Тверда і Леся Левчук.

Учасники I конференції СУ Збаражчини. Внизу – союзнянки з Вищих Луб'янок Зліва направо: М. Левчук, О. Гевко, Л. Левчук, М. Тверда

Вже 26 березня 1991 року створено осередок Союзу Українок у селі Вищі Луб'янки. На перших зборах Левчук О.М. ознайомила присутніх із статутом «Союзу

Українок». Головою осередку вибрано Левчук О.М., секретарем – Наконечну Г.Я., заступником голови осередку – Левчук М.М., скарбником – Гевко О.Я., вістовим – Гевко Г.Д.

ЗБАРАЗЬКА РАЙОННА ОРГАНІЗАЦІЯ СОЮЗ УКРАЇНОК		Союз Українок є громадська організація, яка діє у відповідності з Конституцією України і є громадським об'єднанням українського жіноцтва	
Прізвище <u>Левчук</u>	↓	Є членкинею Союзу Українок	
Ім'я <u>Олександра</u>			
По батькові <u>Миколайович</u>			
Голова СУ <u>Левчук</u>		↓	Особистий підпис <u>О.М. Левчук</u>
Дата видачі <u>24 лютого 2005 р.</u>			

Посвідчення члена Збаразької районної організації Союзу Українок.

Союзянки ставлять перед собою завдання духовного відродження України: повернути людям, перш за все, нашій молоді, дітям, історію рідного краю, звичаї нашого народу, нашого рідного села, створення клімату доброзичливості, відзначати пам'ятні дати та національні свята.

Наші союзянки, разом із членами церковного комітету, їздили в Тернопіль у дитячий будинок на свято св. Миколая. Привезли сиротам подарунки і домашнє печиво.

Відновили традиційні збори, щоб було так, як колись, як робили наші бабусі й матері у 30-і роки. Збирались кожної середи у сільській бібліотеці. Радо зустрічала своїх подруг по союзу, завжди привітна, доброзичлива господиня – Леся Козак, завідувачка бібліотеки. Тут вчили молодих ведення домашніх справ, виховання дітей, а Сурмяк Марія навчала всіх кулінарної майстерності.

Разом з осередком Руху готували союзянки відкриття пам'ятника Морозенку біля школи. Перед Різдвяними святами жінки відвідали одиноких жінок, поздоровили їх із святами і дали різдвяні подарунки від Союзу Українок села.

Протокол
зборів "Союзу українців" селища Лубенськ
Зарудного району Тернопільської області.

Присутні - 11 чоловік.

Порядок денний.

1. Створення секриту, Союзу "українців"
у селі Висіві Лубенськ.
Знакомлення з Внатуром, Союзу українців.
2. Вибора членів секриту, його заступника,
секретаря, скарбника, вистового.

Секретарь Секрету О.М., знайомлення
присутніх з Внатуром "Союзу українців".
висока пропозиція про створення
секриту у селі Висіві Лубенськ.

Вирішили: створити секрит "Союзу українців"
у селі Висіві Лубенськ.

Загальною секриту вибрано Секрету О.М.,
секретаря - Заломану Т.Д., заступника
секриту - Секрету М.М., скарбника -
Тетко О.Д., вистового - Тетко Т.Д.

Загальна робота - Секрету М.М. 20.03.1991 року
Секретарь - Заломану Т.Д.

Тісно СУ співпрацює із учнями місцевої школи. Левчук О.М. організувала дитячий «вертеп». Маленького Ісусака у шопці зустрічали із сльозами радості на очах у кожній сільській хаті, бо більше, як півстоліття це дійство заборонялось радянською владою.

Дитячий вертеп разом із союзнянками 17 січня 1992 р. їздив до сиріт в обласний дитячий будинок «Малютко» м. Тернопіль. У актовому залі дитячого будинку маленькі глядачі подивились дитячий вертеп, а союзнянки вручили їм подарунки і домашнє печиво.

Акт
від 17 січня 1992 р.

Ми, нашіс'я, в склади представників
н/с школи с. Вищі Мудилки Забаронського
району виїхали Левчук О.М., представника
союзу українців с. Вищі Мудилки Богдуського
методичного обласного дитячого ринку
«Машетко» Борщук Г.З. та Глинишів Л.П.
сказали акт в тім, що дитини, Вертеп
с. Мудилки подаровано шкільними
обласного дитячого ринку (подарок) на
святкування Різдвяного карнавалу 300 кро
(триста карбованих) і 100 кро (сто) від
сільськогосподарського Будинку Михайла с. Вищі Мудилки.

Акт скінчено.

Левчук О.М. *[підпис]*
Богдуський О.В. *[підпис]*
Борщук Г.З. *[підпис]*
Глинишів Л.П. *[підпис]*

Дитячим вертепом с. Вищі Луб'янки подаровано вихованням обласного будинку дитини 300 крб. і 100 крб. від священника Бедрія М.М. Про це засвідчує акт, складений 17.01.1992р. у присутності союзнячок Левчук О.М. та Боднар О.Я. з однієї сторони та методистом обласного будинку дитини «Малятко» Борщук Г.З. та с/м Блажків Л.Л.

Проводили українські вечорниці. Сценарій складали з розповідей членів Союзу українок 30-х років: Яремишин Марії, Бочар Євгенії, Яструбецької Варвари, Мороз Михайліни, Моргун Євдокії, Качаловської Євгенії, Амрожої Євгенії, Кошіль Марії, які подовжували співпрацювати із союзнянками 90-х років. Подібні вечорниці проводились у селі більш як 60 років тому.

Почесним гостем на вечорницях був колишній житель нашого села пан Ізидор Яремчук, член Конгресу українців Канади. Пан Ізидор був приємно вражений роботою, яку проводить СУ у селі.

Вечорниці було записано на відеоплівку, яку п. Ізидор забрав у Канаду. Ізидор Яремчук неодноразово офірував кошти на СУ села, вислав історичні книжки із своєї особистої бібліотеки і надіслав союзнянкам свого вірша (*вірш написаний мовою оригіналу, тому ми не робили правок*).

Це був день у рідному селі,
Як я у церкві стояв,
Як люблю і мило мені було бути між вами,
Бо про юні літа я згадав
Згадав усіх Вас, мої сельчани,
І ту святую літургію, яку священник співав,
Як люблю я слухав ті Божі слова,
І серцем я плакав, душею страдав.
Куди я не глянув у тім Божім Храмі,
Нікого не бачив, з ким я працював,
І з ким я щиро і вірно дружив,
І для України свій час і життя віддавав.
Вони своє юне життя положили,
Щоб для України могли волю дати,
Но окупант дикий їх страшно боявся,
То ж і старався жорстоко життя їм забрати,

Над ними дикий вугор
Страшенно знущався,
Но вони усі гордо тримались,
І про своїх вірних і рідних побратимів
Клятим окупантам слова не сказали,
І так їх залучим по тюрмах, катівнях.
Але про Вас спомин у мене лишився,
Доки жити буду на тім білім світі,
Буду я завжди за Вас усіх молився.
Ви життя віддали за вільну Україну,
А з Вами буде завжди нарід жити,
Будем Вас споминати, вірні наші друзі,
І будем про Вас дітям говорити.
А я тепер мушу у чужині життя доживати,
Така моя доля і така судьба,
Но я є щасливий, що живий остався,
І так любо і щасливо з вами зустрічався:
Дорогі сельгоспи і мої друзі,
Надії не трачу, що ще Вас зустріну,
Бо серце шепоче: «Їдь, де ти родився,
Їдь до родини і на Україну».
І як Бог дозволить і дасть і ще сили,
До Вас я приїду у рідне село,
І разом заспіваємо про рідну Україну,
Щоби Вам весело, щасливо жилось.
І ще раз Вам пишу і наминаю:
– Шануйте отця і його народ,
Бо кращого пароха у світі не найдете,
Бо це Ваш священик і ваш же учитель і ваш рідний
брат.

Цікавим для жителів села був вечір поезії гумору і сатири, який проведений союзнянками у день проголошення Незалежності України. На ньому були присутні гості із Запоріжжя. Вони приймали активну участь в іграх і були задоволені призами, якими їх нагородили.

Перед Різдвяними святами члени осередку СУ зустріли і розмістили по оселях дітей і вчителів із Макіївки Донецької

області. Дітям із сходу сподобалось у Луб'янках святкувати Різдво Христове. І кутя виявилась смачнішою, ніж завжди, коляда звучала дзвінкіше. Разом відвідували Богослужіння, разом дивились вертеп і радість переповнювала всіх.

Старші жіночки села, такі як Кальба Ганна, Наконечна Ярослава, Телев'як Ганна, Кучма Ольга, Амрожа Євгенія, Мороз Михайліна і Зажинська Ганна були частими гостями на зібраннях союзнок. Разом вивчали народні обрядові пісні, гаївки, колядки.

Домівки одиноких односельчан обходили союзнянки осередку перед Великоднем. Приносили їм не лише випечені своїми руками бабки, але й радість спілкування.

Союзнянки Перчишин Ольга і Гевко Ганна своїми золотими руками гарно прикрасили Великодній кошик, який зайняв І місце на передвеликодньому конкурсі у м. Тернопіль.

Велику підготовчу роботу провели всі союзнянки до вечора-зустрічі із репресованими. Зібрано багато матеріалу про долю цих людей, виготовлено 2 альбоми, які оформила Пайонк Надія. Завдяки її умілим рукам ці альбоми приємно читати.

Репресовані жителі села Вищі Луб'янки (07. 02. 1993 р.)

В умовах відродженої незалежної Української держави є можливість показати всю правду про трагічну сторінку в історії нашого народу і зробити правильні висновки на майбутнє. І тому СУ був ініціатором і організатором проведення великого свята-зустрічі «Воскресни, пам'яте!» з репресованими, борцями за волю і незалежність України, яка відбулася 7 лютого 1993 року.

У церкві в цей день о.Михайло Бедрій відправив молебен за здоров'я всіх репресованих, а біля пам'ятника полковнику Морозенку та січовим стрільцям було відправлено панахиду за упокій душ праведників, що віддали своє життя за нашу свободу.

Зустріч відбулася в приміщенні Будинку культури. На сцену запрошуються всі політв'язні і репресовані села. Сльози радості заблищали на їхніх згорьованих очах. Хіба могли інакше жертви більшовицького режиму, які перенесли пекельні муки і страждання, реагувати на святкову зустріч?

Біля сцени – розкладний стенд «Вони боролись за волю України» із світлинами воїнів УПА, членів ОУН. Організовано виставку «Сибірський спомин», де зібрані речі репресованих, виготовлені у засланні.

Згадуються імена січових стрільців, воїнів УПА, односельчан закатованих в застінках МГБ, пом'янули українських повстанців 40-50-х років, що віддали своє життя за Українську державу і вшанували їх пам'ять хвилиною мовчання.

Репресовані жіночки свою журбу вилили в сумну пісню. Ведуча вечора Наконечна Галина показує присутнім малюсінькі рукавички, а Мельниківська Ольга із сльозами на очах розповідає, як у тюрмі в'язала їх і висилала у листі, як подарунок на день народження своїй донечці.

Гаврилюк Ярослав, Мулик Роман, Москалюк Зіновій, Перчишин Ярослав розповідали про свої поневіряння по тюрмах, в сибірських лісах і тундрі, на золотих копальнях, в колоніях. Москалюк Зіновій свою розповідь-спогад закінчив власним віршем, а Гаврилюк Ярослав заспівав дві улюблені, патріотичні пісні. Для учасників зустрічі звучали пісні, які виконував ансамбль СУ під керівництвом Марії Порохняк. На

зустріч приїхали союзнянки із Збаража і виконали пісні: «Коли ви вмирили, вам дзвони не грали», «Ой у лісі на полянці», «Йшли селом, йшли селом партизани». Голова районної крайової ради Союзу Українок п. Ірина Малащук тепло привітала присутніх, подякувала колегам-союзнякам із В. Луб'янок за організацію вечора і подарувала книгу «Біблія для дітей». А голова СУ села в свою чергу звернулась із словами подяки до всіх присутніх і гостей.

Із словами подяки виступив голова Співки політв'язнів і репресованих п. Тадей Пославський. Союзнянки вручили гостям зустрічі живі квіти і сувеніри, а учні школи – книги.

Закінчилась зустріч гімном «Ще не вмерла Україна», який співали всі в шкільній їдальні, за святковим столом. Гості продовжували ділитись своїми спогадами. Вечір-зустріч, проведений 7 лютого 1993 року, знятий на відеоплівку жителем села Ганусевичем Любомиром.

Через рік у лютому 1994 року, союзнянки знову запросили репресованих на зустріч, показали їм відеофільм про попередню зустріч і сфотографувались на згадку.

Зустріч з репресованими (лютий 1994 р.)

Теплі слова вдячності за проведену історичну зустріч висловив союзнянкам колишній політв'язень Московського ГУЛАГу Перчишин Ярослав і подарував їм на пам'ять книгу

Данила Чайковського «Московські вбивці Бандери перед судом».

Влітку з ініціативи СУ в селі відбулись фестини. Їх сценарій було складено із спогадів союзянок 30-х років: Мороз Михайліни, Токарчук Євгенії і Бочар Євгенії.

Це було воістину народне свято, яке повернулось до нас із давнини. Ніби невеличкими потічками стікались на сільський стадіон святково одягнені люди різного віку – старенькі, опираючись на палиці, мами з дітьми, молоді люди і діти. На святі звучали старовині та сучасні пісні, декламувались вірші, звеселяли публіку гумористи, проводились різноманітні ігри з цікавими призами. Музика тривожила душу, запрошувала до танцю всіх присутніх. Працював буфет із солодким печивом та канапками, організований союзянками. Щире літнє сонце, мелодії сприяли атмосфері доброзичливості – усміхались люди, радістю світилися їхні обличчя, бо хоч трішечки відпочили, і на деякий час скинули з плечей тягар сільської праці.

Союз Українок с. В. Луб'янки (лютий 1994 р.)

30 жовтня 1994 року союзянки брали участь у проведенні академії, присвяченої великому синові багатостраждальної української землі, ревному духівникові та пастереві греко-

католицької церкви, Блаженної пам'яті митрополитові Андрею Шептицькому. Академія проводилась у Збаразькому замку.

Важкою і хвилюючою була зустріч союзнок із жителями будинку для перестарілих і саодиких в селі Петрики біля Тернополя. Тремтячими руками вони брали подарунки і щиро дякували членкиням СУ за їх доброту і увагу до чужого горя.

Ці люди чекають на такі зустрічі, а союзнянки готові віддати їм часточку свого тепла. Вони оплесками дякували за виконаі пісні і подарували їм на згадку образ Ісуса Христа. До глибини душі схвилював всіх присутніх вірш, написаний союзнянкою Зажинською Ганною «Ластівка».

Думається і хочеться вірити, що жодна наша дитина не відправить на старість своїх рідних у будинок перестарілих.

Союзнянки брали участь у всіх вечорах, концертах, присвячених державних святам, ходили колядувати, а гроші передали на церкву.

Кожна нація, кожен народ, кожне село має свої звичаї, що виробились протягом багатьох століть і освячені віками.

Коли великий поет Т. Шевченко, звертаючись до України, як до матері, що вічно страждає, питається:

Чи ти рано до схід – сонця
Богу не молилась?
Чи ти діточок непевних
Звичаю не вчила?

Як бачимо з цих слів Шевченка, не вчити своїх дітей звичаїв – це такий же великий гріх, як і гріх не молитися Богові.

Наші союзнянки це добре розуміють і тому на своїх заняттях вчатьс я виготовляти писанки, різні сувеніри, в'язати.

Бедрій Любомира організувала дитячий хор. Учасники хору співають у церкві, що радує всіх односельців.

Членкині СУ брали участь в конкурсі духовної пісні у м. Збараж, за що були нагороджені призом.

Неодноразово виступали 24 серпня у м. Збараж на святкуванні Дня Незалежності. Надовго запам'ятались тривалі оплески глядачів за чудово виконаі пісні, які

привезла нам із Києва, учасниця з'їзду СУ Любомира Бедрій,
а допомогла розучити їх Марія Порохняк.

Союзянки села були запрошені на посвячення світлиці
СУ у м. Збараж, де зібрались членкині району, керівники
району і громадських організацій.

Були союзьанки на свято Юрія Побідоносця у 1994 р. на посвяченні місця під будівництво церкви у Новому Рогівці, де присутніх вітали піснями.

**СУ на посвяченні місця під будівництво церкви
в с. Н. Рогівець (1994 р.)**

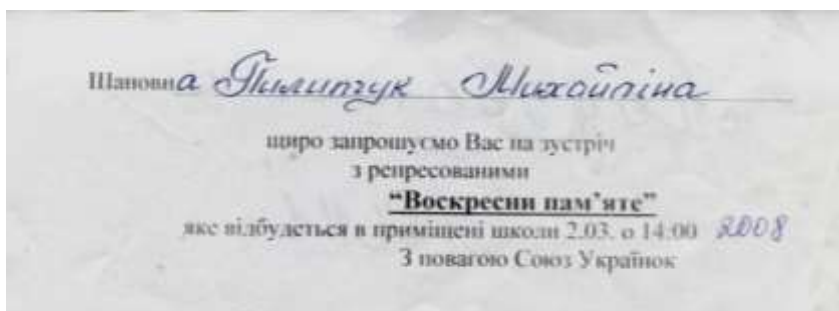
У 1995 р. головою СУ обрано Бедрій Л.І., заступником – Левчук О.М., скарбником – Кальбу Н.

Через 15 років, 2 березня 2008 р. союзьанки села знову організували зустріч із репресованими, але, на жаль, їх стало вже дуже мало.

Зустріч почалась у місцевій церкві. Всі репресовані сиділи у перших лавках. Під час літургії о. М. Бедрій згадував всіх поіменно і молився за їх здоров'я. Після богослужіння всі пішли до місцевої школи, так як приміщення Будинку культури не опалювалось. Із запашним короваєм на вишитому рушнику, дівчата в українських костюмах зустрічали гостей.

Зустріч СУ з репресованими (02. 03. 2008 р.)

Запрошення

Ведучою вечора, як і 15 років тому, була союзниця Наконечна Галина. Вона і запропонувала всім присутнім хвилиною мовчання вшанувати пам’ять усіх тих репресованих, які не дожили до сьогоднішнього дня.

Не одне серце стривожила пісня «Лелеча доля», яку виконала у супроводі бандури внучка репресованої Кальби Ганни, Ірина Кошіль (Кальба).

Наконець Галина запросила до слова репресованих: Перчишина Ярослава, Мулика Олега, Москалюка Зіновія та Твердого Ярослава, які поділилися своїми спогадами про такі далекі, але незабутні дні і ночі у сибірських таборах.

Ведуча пригадує, як пані Мельниківська (Резнік) Ольга у далекому засланні в'язала малюсінькі рукавички, щоб вислати їх у листі своїй донечці Ганні на день народження.

Учениця школи Яремчук Марія прочитала вірш «Повстанці», написаний союзянкою Ганною Яремівною Жажинською (Резнік).

Союзьнки на цю зустріч запросили із Тернополя народний хор української націоналістично-патріотичної пісні «Заграва», лауреата премії ім. Братів Лепких. Учасники хору – люди прості, хороші і мудрі, що щиро люблять Україну, які не чекають винагород, вносять свою лепту на жертвник Свободи, кладуть цеглини ідейності у величну будову Соборів Української нації. У хорі співає уродженка с. Вищі Луб'янки Рома Левкович (Москалюк), дочка репресованого Москалюка Зіновія. Репресовані, союзьнки, жителі села із сльозами на очах слухали пісні народного хору, кожного брали за душу чудові мелодії й патріотичні хвилюючі слова. Гості були вдячні за увагу, тепле слово, світлу пам'ять про героїв.

Концертмейстер хору «Заграва» Ольга Цаплук відзначила, що луб'янецьких репресованих і хористів поєднує спільна доля. Перед присутніми виступила Надія Каменюк – організатор і староста хору, котра всім репресованим і союзьнкам на згадку про зустріч вручила книжки Оксентія Каменюка «Згода будує, незгода руйнує».

До глибини душі припав кожному з присутніх на зустрічі, а особливо хористам із «Заграви» виступ о. М. Бедрія. Отець Михайло не тільки духівник, а й історик, який любить свою рідну землю і хоче, щоб усі його парафіяни знали минуле багатостраждального українського народу. Отець Михайло

подякував хористам «Заграви» за виступ і вручив на згадку образки. Союзянка Яремусь Марія піднесла на вишитому рушнику коровай, випечений власними руками.

Союз Українок і хор «Заграва» (02. 03. 2008 р.)

Союзянки всім гостям вручили живі квіти і подарунки на довгу і незабутню пам'ять. Ще довго у шкільній їдальні за філіжанкою кави репресовані, хористи «Заграви» і членкині СУ спілкувались, співали і згадували прожиті літа.

Наприкінці зустрічі п. Надія Каменюк подякувала союзянкам за організацію свята. Зокрема вона сказала: «Я схиляюсь перед Союзом Українок, який зумів організувати таке незабутнє свято для цих сивочолих людей. І впевнена, якщо кожен на своєму місці буде робити свою справу, то Україна буде».

Матеріальну допомогу на проведення зустрічі надав фермер Богдан Григоращук. Вже третю зустріч союзянок із репресованими зняв на відеоплівку син репресованих Возняк Богдан. На усіх відзнятих відеоплівках історія нашого села, частина історії України. Ці плівки копіюються не тільки у селі, районі та області, а й з ними знайомляться українці Канади і США.

Союз Українок тісно співпрацює з о. Михайлом Бедрієм, церковним комітетом, сільською радою і членами Конгресу Українських Націоналістів села. Усі разом брали участь у підготовці та відзначенні 20-річчя легалізації УГКЦ та 20-річчя облаштування могили біля села Чагарі Збарзькі. Урочини проходили 14-15 серпня 2010 року.

Першого дня о. Михайло у церкві Різдва Пресвятої Богородиці відправив Службу Божу за упокій тих людей, які підтримували, допомагали підіймати і розбудовувати церкву в роки страшного підпілля. Після Богослужіння усі пішою ходою попрямували до символічного хреста, який знаменує закладання церковного цвинтаря. Там було складено молитву всім померлим парафіянам і покладено живий вінок, сплетений союзнянками села.

Другого, заключного, дня парох відправив Службу Божу за здоров'я. Служба була незвична – підсумкова для життя парафії, адже о. Михайло намагався скласти звіт про те, що зроблено ним і сільською громадою для храму та цілої парафії протягом чверті століття.

Святкування продовжувалось коло могили. Синьо-жовті, червоно-чорні та церковні прапори розвіював теплий серпневий вітерець і ніс з собою тужливу пісню. Після цього о. Михайло та о. Василь – парох с. Максимівка, відправили панахиду за тих, хто поклав своє життя за незалежність України.

Молитва за Україну

Боже Великий, Боже Всесильний,
Ми, грішні діти Твої, у покорі сердець
Приходимо до Тебе і схиляємо голови наші.
Отче! Прости провини наші
Та провини наших батьків, дідів і прадідів наших
Прийми нині благаємо Тебе, щирю молитву
Подяку нашу за безмежне милосердя
Твоє до нас.
Благослови нашу Батьківщину Україну,

Волю та щастя їй дай.
Премилосердний Господи, усім, хто
Вдається до Тебе з благанням,
Твою ласку подай.
Вислухай наші молитви і прийми
Благання змучених сердець наших.
Благаємо Тебе, Боже Добрий, за братів
І сестер наших, за вдовиць, за сиріт,
За калік і немічних і за тих, що Твого
Милосердя та допомоги Твоїї потребують.
З'єднай нас усіх в єдину велику Христову
Сім'ю, щоб усі люди, як брати славили
Величне ім'я Твоє завжди і нині,
І повсякчас, і на віки вічні
Амінь.

Ми – народ!

*Бедрій Любомира, голова СУ.
Березень 2002 р.*

20 років тому, коли моя родина прибула на парохію с. Вищі Луб'янки, тут вже почав свою діяльність осередок Союзу Українок, який очолила п. Олександра Левчук.

Ставши членом СУ, у 1997 р., союзнянки переобрали мене головою, оскільки п. Олександра зайняла посаду директора школи, тому просила звільнити її від обов'язків голови. Наш осередок розумів, що потрібно повернутися обличчям до України, вести працю в один ритм биття серця з нашими посестрами. Надійшов очікуваний час, Україна стала незалежною і ми не мали права стратити ні однієї хвилини в боротьбі за національне утвердження нашої Батьківщини. Україна, а разом з нею і ми, воскресла, відродилась, щоб жити і заявити світові: «Ми – народ!»

Мов на крилах, союзнянки, збігалися до світлиці, щоби погомоніти, щось обговорити, організувати, вирішити. Є що згадати за цей період. Багато вже сказано, а я лише дещо додам.

Радію з того, що ми все ж залишили, хоч незначний, слід нашої діяльності. Будучи учасниками церковного та сільського хору, ми створили жіночий хор СУ. Пригадую, як ми їздили з концертом, в репертуарі якого були патріотичні, заборонені в минулому, пісні в села Добромірка, Кретівці, в м.Збараж – неодноразово. До річниці боїв під Крутами відвідали військову частину в Тернополі. Нашим місцевим досягненням були щомісячні радіопередачі в межах села, де ми хотіли розповісти односельцям якусь цікаву інформацію, дати пораду і обов'язково була пісня, або вірш у виконанні місцевих аматорів.

Приємно те, що союзнянки довірили мені бути делегатом з'їзду СУ в Києві, а згодом, 17 березня 2001р., делегатом обласної звітно-виборчої конференції в Тернополі. Велика надія на Україну, тверда віра в Україну, любов до України надихали нас на добрі справи. Хочеться і надалі робити щось таке, за що би не було соромно перед нащадками, а головне, щоб вони все це оцінили.

Але не завжди радісними були наші зустрічі. На очі наворачтаються сльози, бо минає 5 років, як ми втратили щиру, добру, привітну посестру п. Лесю Козак, котра так раптово, на 44 році життя, відійшла до вічності, залишивши в смутку родину і всіх нас. Її таке коротке життя було пов'язане з книгою, а це значить і зі словом, бо була завідувачкою бібліотеки-філії с. В.Луб'янки. Всім нам відомо, що слово є доброю зброєю. Поставив слово на сторожі нашого народу Тарас Шевченко, цю зброю передала нам поетеса Леся Українка. І це рідне слово, через книгу, поширювала, дорога наша, п. Леся в родині, в нашому оточенні, серед молоді, серед односельців, нога яких переступала поріг бібліотеки. Тішить те, що на сьогоднішній день цю місію виконує дружина її старшого сина – Марійка.

Ми молимося за спокій душі п. Лесі тут на землі, а Господь Бог хай подбає про неї там, на небі.

Пройшли роки. Багато хто з нас дочекався онуків, декого доля закинула на чужину. Та не зупиняймося. Приготовляймо себе належно до чогось нового, зробімо аналіз і підсумки наших духовно-релігійних вартостей. Обновім себе і нехай це буде помітно в родині, в громаді, зокрема в нашому дружньому членстві СУ. Йдемо до єдності церковної, громадської і політичної української спільноти, бо в єдності сила народу. Скріплюймо нашими молитвами віру в Божу правду. Пам'ятаймо славне минуле нашої України. Живім в згоді, зберігаймо любов до наших братів і сестер.

Воскресни пам'яте

Воскресни пам'яте,
Хоча ти не вмирала,
Ти завжди у душі нашій була
Тебе сплюндровано і звинувачено чимало,
Та ти і досі ще жива.

Минали роки, час загоював рани, виростили діти, внуки. Історія продовжувала свій шлях. Та пам'ять... пам'ять про ті роки поневірянь в «готелях» Сибіру ніколи не залишить нас, а обов'язок сьогоднішнього покоління передати цей життєвий період наших предків своїм нащадкам. Власне з цього приводу, з ініціативи наших союзників, 15 літ тому і в березні 2002 р. в с. Вищі Луб'янки відбулася зустріч з людьми, які поклали своє життя на вівтар України, з людьми, які волею долі були вивезені з рідних домівок на довгі 10-20 років. З собою вони взяли любов до рідного краю, віру у Всевишнього, надію на щасливе повернення додому. В церкві Різдва Пресвятої Богородиці о. Михайло Бедрій з вірними під час Святої Літургії вимолювали у Господа здоров'я для живих, а для тих, що упокоїлися – царства Небесного.

Продовження зустрічі відбулося у приміщенні місцевої школи. Ведуча п. Галина Наконечна, вчитель української мови та літератури і діти з короваєм привітали гостей. Коротко відтворивши історію, п. Галина додала, що з нашого села арештовано і вивезено більше 60 чоловік. Багато з них молодих і вродливих, не повернулися до рідних домівок. Разом з батьками розділили важкі роки заслання і їхні діти, а

їм було лише від двох до п'яти років, інші народились в Сибірі.

Продовжуючи розмову, п. Галина надала слово тим, для яких, власне, і готувалася ця імпреза. Це зокрема: п. Олег Мулик, п. Ярослав Перчишин, п. Ярослав Твердий, п. Зеновій Москалюк. Вони ділилися спогадами, хоча їм це було нелегко.

Впродовж зустрічі у виконанні союзянок, дітей школи, чоловічого квартету, онуків репресованих, звучали пісні, які нагадували присутнім про ті страшні роки, а учениця Марія Яремчук, прочитала вірш п. Ганни Резнік яка, як і інші, зберегла в своїй пам'яті пережите.

Особливим подарунком для всіх був приїзд на запрошення п. Олександри Левчук, народного хору, «Заграва» ім. Братів Лепких з Тернополя. В їхньому виконанні прозвучало багато патріотичних пісень, які перепліталися з декламуванням віршів у їхньому ж виконанні.

Чудовий спів колективу до глибини душі зворушив всіх присутніх. Союзянка Яремчук Марія вручила їм коровай – плід своєї праці, а о. Михайло дякуючи за пісню і патріотизм, сказав, що бути Степану Бандері – Героєм України.

Зустріч підходила до завершення. Союзянки подарували репресованим квіти і книги на згадку. А потім було частування гостей, під час якого була ще і пісня, було і слово. Були сльози смутку і жалю. «Чому?», «За що?», були і сльози радості за те, що витримали, сльози надії в те, що більше ніколи не повториться їх доля, сльози любові до Господа за те, що допоміг зберегти віру.

Поетичний водограй

Небеса блакитні і кущі калини,
Сонце золотаве, пшеничні лани –
Все це Україна,
Ненька наша люба
За яку боролись
Батьки і сини.
Барвінок і м'ята завітчана хата
І поля пшеничні, мальви край вікна
Все це Україна, рідна Україна
Молодих повстанців, рідна сторона.
У рушники вбрані, образи на стінах
Верби кучеряві понад береги,
Все це Україна, люба і єдина
Її святу волю вічно бережи.
І червоні маки і волошки сині,
І чарівні пісні пташенят в саду
Все це Україна, вільна і єдина
Яку усім серцем, щиро так люблю.

Зажинська Ганна Яремівна
с. Вищі Луб'янки

Воскресла Україна

Весна, проталинки з'явилися,
Уже струмочки на дорогах є
Уже Воскресла ненька Україна,
Народе, вір – вона вже не помре.
Бо вже народ наш зрозумів,
Що треба чесно працювати,
Все треба брати від дідів,
Щоб Україну сильну мати.
І ми це робимо, бо нас уже багато,
Відтворюєм старе, збираємось на свято
Віддати честь, своїм згорованим батькам
Своїм невтомним, сивим матерям.
Хоч як нас притискали,
Забрали від нас все,
Що ми так зберігали:
Святині наші, нищили, палили,
На нас плювали, а ми таки ожили.
Піднялись ми з тенет,
Розправили ми крила,
Бо любимо її,
Ту славну неньку Україну,
І мову рідну, і пісні свої.
Живи, прекрасна Україно,
Тримайся міцно, між людьми,
Ти, як держава, не загинеш,
Зміцнієш, нене, навіки.
Живи, Україно, живи для краси,
Для слави, для правди, для волі.
Міцній, Україно, на віки-віків,
Для доброї світлої долі.

Зажинська (Резнік) Ганна

Ластівка

Ранньою весною ластівка летіла,
Верталась із вирію до свого гнізда,
Морози долала, вітри, суховії,
Летіла, летіла до свого села!

Бо дуже любила

Село, те, де жила,

Де мала багато роботи вона,

Де гніздечко вила, діточок ростила,

Бо ще силу мала, була молода.

Все зранку до ночі вона працювала,

Втоми не знала ні вдень, ні вночі,

Комашки збирала, дітей годувала,

Бо дуже любила своїх малюків.

Пташки виростали, літати почали,

Стали забувати матінку свою,

А пташка старіла і ніби німіла,

Бо сили не мала тримати сім'ю.

Та раптом з-за хмари

Шуліка злітає,

Хапає за пір'я старе,

Стареньку додолу з гнізда викидає,

Притулку в гнізді не дає.

Піднялась пташина з останньої сили,

Крила розпростерла і очі звела,

Неначе прощалась із цим світом білим,

З очей покотилась сльоза.

Не плач, не вбивайся,

Маленька пташино,

Бо всі люди знають,

Що ти клопітка,

Хоч змучена дуже,

Кріпися, кріпися,

Ластівко моя!

Зажинська (Резнік) Ганна

Повстанці

За Україну боролись юнаки,
За Україну боролись сестрички,
За Україну страждали матері,
Пролили сльози сиві бабусі.
Ви так боролись, Вас не визнавали,
Ви чесно вмерли, Вас не поховали.
Розкидані кістки ваші у полі,
І ворон ваше тіло роздирав,
І соколи клювали ваші очі,
Ніхто в могилу вас не поховав.
Бо вас вважали – зрадники народу,
Не мали права сурми вам заграти,
Бо боролись за нашу свободу
Ви так хотіли вільно проживати.
Розкидані кістки по всьому світу,
По них пройшли і кулі і гармати
Чекайте, любі хлопці, молодії,
Тепер будемо всюди вас шукати.
Бо в вас була одна мета єдина:
Щоб вільна Україна процвітала,
Щоб честь і слава України була,
Щоб, як держава, більше не вмирала.

Зажинська (Резнік) Ганна

Моє рідне село

Моє рідне село, світанкові Луб'янки,
Задивились у далеч крізь призму сторіч,
Тут матуся рідненька вела у світання,
І усміхнене сонце заглядало до віч.
Осокори і верби миють віти в Слотівці,
І під небом блакитним половіють жита,
А на вулицях мирно сумують криниці,
І зозуля на клені рахує літа.
І сумує ялиця на козацькій могилі.
Що спинилась в задумі на Татарським шляху,
Про козацьку звиягу гомонить вітер в полі,
Про відвагу і доблесть в годину лиху.
Тут боровсь Морозенко і бився Богдан
І татарська орда гнала куряву шляхом,
І здригалась земля від образи і ран,
Коли бився Хмельницький із турком і ляхом.
Відшуміли бої і вляглися тривоги,
Знову мирні світанки будять землю святу,
І нові лелечата вирушають в дороги,
Й знову яблука спілі трусить осінь в саду.
Знову мамина пісня скликає родину,
І молитва бабусі береже нас від зла,
Пахне м'ята й чебрець у вечірню годину,
І дідусева казка повна ласки й добра.

Хай святиться ім'я твоє, краю мій милий,
Колисанко дитинства, моє рідне село,
Хай Господь посилає нам мудрості й сили,
Береже нас від бід, і зневіри, й тривоги.

Наконець Галина,
*вчитель української мови
і літератури, союзанка.*

*Присвячую вчительці
Купчик О. П., яка 51 рік
віддала рідній школі.*

А літа все летять, як розгнуждані коні,
І нема їм зупинку, нема вороття,
Почекайте, заждіть, підождіть на осонні,
Ще здавалось недавно плила юність в долоні,
А сьогодні на скроні лягла сивина.
Почекайте, заждіть, не спішіть відлітати,
Бо не все ще зробила, проспівала не все,
Не одну я весну віддала рідній школі,
Не одних ластів'ят випускала з гнізда,
Мої учні, як птахи, відлетіли у вирій,
Стали учні колишні вже солідні батьки,
І на зміну їм в школу прийшли їхні діти,
А я все зустрічала й дарувала тепло.
Скільки їх відлетіло у життєві дороги,
Стали учні колишні – лікарі, вчителі.
Тихо струшує осінь терпкий сум на порозі,
А зима сипле снігом на мою сивину.
Так багато прожито, передумано, вивчено,
Не одне покоління пам'ятатиме Вас,

Вашу щиру усмішку, тепле слово ласкаве,
Й мудру добру науку на життя повсякчас.

Наконецна Галина

Життя прожити – це не поле перейти

Життя прожити – це не поле перейти,
Ця істина вже так давно ведеться,
Та дуже часто забуваєм ми
Й життя нам просто казкою здається.
Та це не так...
Бо йдуть роки і нам колись прийдеться
Згадати все, що доброго зробили,
Можливо ми когось і образили,
Та в Бога милість і для нас знайдеться.
Бо терпеливий він і все бере на себе,
Отець Небесний, він за нас подбає,
І ми усі підем за ним до неба,
Бо іншої дороги в нас немає.
Та ця дорога є нелегка і терниста,
Щоб нею йти, потрібно заслужити,
Та вірю, що допоможе нам Пречиста.
Щоби зуміли ми серця свої омити.
Омити від ненависті і бруду.
Брехні і обуди, зависті і злості,
Хай буде так, щоби завжди і всюди,
Ми відчували себе в Божій ласці.

7 березня 2012 р.

Бедрій Любомира,

голова Союзу Українок з 1997 р.

Не даймося більше у ярмо

Тяжке минуле за плечима...
Чого не знала Україна?
Страждання, голод, тюрми, муки
Чорнобиль... а по нім розлуки
Які тяжітимуть над нами
Що довго мертвими стежками.
Не даймося більше у ярмо,
А ще, що Господом дано:
Віками вимріяну волю
Скріпім для нашого народу.
З'єднаймо, простягнімо руки,
Бо час настав нам вільним бути.
І докажімо, що ми сильні
Що нація, що заодно ми всі.

Крива Віра

THE FIRST COUNTY
IN NATURE

[illegible]

«БОРОТЬБА ЗА ДЕРЖАВУ —
БОРОТЬБА ЗА ЖИТТЯ»

Владимир СТЕПАНОВИЧ
[Мастерство, совершенство исполнения]
Владимир Степанович Степанович
[Мастерство, совершенство исполнения]

Дан анализът извършва изследване, на каква степен изследваните на територията влизат в контакт с етнически групи. Матрицата на данните (таблица 2) съдържа данни за всички изследвани общини (общини в общините). Данните са извлечени от общините на общините (общините в общините). Данните са извлечени от общините на общините (общините в общините). Данните са извлечени от общините на общините (общините в общините).

Abstract: Longitudinally, the authors have found that the relationship between the use of the Internet and the use of other information sources is not stable over time. This finding has important implications for the study of the Internet's impact on information-seeking behavior.

НАМ ПОНЕМА
И СКАЧА
Т БУЛО СВАТО.

[illegible][illegible]

3 днина
НАДСИЛАЙТЕ МЕН
«НОВУ ХАТУ»

[illegible]

Наші союзанкі

Перчишин Оля

Кальба Надя

Зажинська Ганна

Ганусевич Люба

Тверда Марія

Пронкевич Ольга

Гуска Ольга

Левчук Леся

Бойко Марія

Пархін Марія

Бедрій Люба

Сурмяк Марія

Гевко Ганна

Боднар Ольга

Балабан Оксана

Пастушенко Люба

Яремус Марія

Івахів Ольга

Пайонк Надя

Наконечна Галя

Добровольська Оля

Козак Леся(померла)

Мельниківська Марія

**Левчук Мирослава, Зажинська Світлана,
Королук Марія, Григоренко Ганна, Телевяк
Христина, Ковальчук Стефа, Крива Ірина,
Зінкевич Галина**

Зміст

Передмова (з історії створення осередку Союзу Українок)	3
Духовне відродження України	7
Ми – народ	25
Поетичний водограй	29
Газети в яких друкувалися доробки союзниць села	37
Наші союзники	39